

Vilatge People 5. Els Omells de na Gaia, Catalunya

Ningú mai no m'ha preguntat quin era el nom que trobava més bell d'entre tots els noms de pobles i ciutats dels Països Catalans

Foto: Google Maps

Els Omells de na Gaia, Catalunya **(41°30'5"N - 1°4'37"E)**

Ningú mai no m'ha preguntat quin era el nom que trobava més bell d'entre tots els noms de pobles i ciutats dels Països Catalans i per això, per compensar la frustració que ningú no m'ho hagi preguntat, deixo testimoni aquí que escolliria els Omells de na Gaia. Gairebé un nom de poble imaginari, de món de fantasia, amb elfs i unicorns. Els Omells de na Gaia. I hi entro amb una certa timidesa, com sempre a remolc de la càmera de Street View i aquesta vegada, al contrari d'altres passejades precedents, em penedeixo una mica de no haver emprès el viatge físicament. Abans d'apropar-me'n a través de l'ordinador i d'endinsar-m'hi de clic en clic, he volgut esbrinar l'origen d'aquest nom, però Joan Coromines, a l'*Onomasticon Cataloniae*, gairebé no en diu res: *Omells*

és una variació d'*om*; i ja està. I *na Gaia*? El web de l'ajuntament em diu que, al segle XI, el primer senyor conegut del castell dels Omells, Ramon Torroja, es va casar amb Gaia de Cervera. I prou.

És clar, hi ha la història, més recent i molt cruent, que diu que, durant la Guerra Civil, el govern espanyol va crear-hi un camp de presoners administrat per un comandant estalinista sàdic. Però no vull entrar als Omells per burxar cap ferida antiga ni per ensumar cap record de drama col·lectiu, tan sols vull intentar copsar si la bellesa del nom rellueix en alguna pedra.

El poble és al mig de l'Urgell, comarca seca i aspra. Així no m'estranya veure'm envoltat, de bon començament, pel groc de la terra i pel groc de la vegetació, amb alguna clapa verdosa i, escampades, unes quantes roselles. Allà, dalt d'un turó, el poble. Vist des de lluny pareix massa gran per les cent cinquanta persones que hi viuen però, a mesura que me n'apropro, sembla que el volum de cases s'adapti a la realitat humana. Unes cases també seques i aspres. Amb uns carrers necessàriament estrets. Però si bé cases i carrers corresponen al que es podia esperar d'ells també desprenen una mena de serenitat insòlita, que em sorprèn, com si el sol de primavera que comença a pesar per tot el paisatge fos l'element necessari perquè el poble sigui com ha de ser. Una mica rígid, una mica lent, però també suau, de bon tocar. M'agradaria ser prou entès en botànica per descriure els arbres que voregen, una mica lluny, les carreteres que envolten el poble; prou entès també en agronomia per explicar l'ús de les sitges instal·lades per aquí per allà. Podria treure'n, potser, algunes conclusions que enriquirien aquest text. Ignorant com sóc de tantes coses, he d'aconterar-me amb ensumar el sol i amb ensumar l'ombra que semblen haver-se partit la propietat d'aquestes pedres tossudament clares. Clares com el nom més bell.